

Kleine Kernen Krant

Limburg

Jaargang 1 - November 2003 - nummer 1

Vereniging
Kleine Kernen
Limburg

In dit nummer:

- 1 Vereniging Kleine Kernen van start
- 2 Interview Harrie Philipsen
- 3 Wie zijn de oprichters van de VKKL?
- 4 Leefbaarheid in Limburg
- 6 Interview Constant Nuytens, burgemeester Valkenburg a/d Geul
- 7 Provincie Limburg maakt werk van vitale kernen
- 8 VKKL, wat kun je verwachten als lid, kosten en hoe aanmelden.

Vereniging Kleine Kernen Limburg van start

Dit is het eerste nummer van de Kleine Kernen Krant Limburg, een uitgave van de kersverse Vereniging Kleine Kernen Limburg. Zo'n vereniging is juist nu hard nodig. Het platteland is meer dan ooit in beweging. Er zijn grote veranderingen in de landbouw, we zien vergrijzing en ontgroening, behoefte aan woningbouw en voorzieningen, veranderingen in het verenigingsleven. Samengevat kunnen we stellen dat de leefbaarheid van het platteland onder druk staat. De Vereniging voor Kleine Kernen Limburg gaat aan de slag om de leefbaarheid in de kleine kernen te versterken. Als wegwijzer en informatiemakelaar, als adviseur, aanjager en als belangbehartiger.

belang. Maar dorpsraden en plattelandsgemeenten hebben ook veel behoefte aan het onderling uitwisselen van ervaringen en kennis. De Vereniging van Kleine Kernen Limburg wil dit mogelijk maken. Bewoners ontwikkelen toekomstvisies voor hun dorp en willen die gezamenlijk met de gemeente en andere organisaties realiseren. Het gaat daarbij onder andere om het verenigingsleven, het gemeenschapshuis, de basisschool, de (verkeers)veiligheid en voldoende betaalbare woningen. Daarnaast stimuleren steeds meer gemeenten de ontwikkeling van dorpsraden. Gemeenten willen de burger actief betrekken bij de ontwikkeling en zo mogelijk ook bij de uitvoering van het beleid. Dorpsraden en andere bewonersorganisaties zijn voor gemeenten goede aanspreekpunten. Limburgse gemeenten zijn voortdurend op zoek naar wegen waarlangs de participatie van de burger verbeterd kan worden. De Vereniging van Kleine Kernen Limburg wil daarom ook een functie vervullen in de uitwisseling van ervaringen tussen gemeenten. Leefbaarheid op het platteland is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers en overheid. De basis daarvoor ligt op het niveau van het dorp en de eigen gemeente. (Volg op pag. 2)

Belangstelling Dorpsraden

Steeds meer bewoners van dorpen organiseren zich in dorpsraden. Dat komt omdat men het belangrijk vindt om gezamenlijk op te komen voor de belangen van het dorp. In Limburg zijn ongeveer 70 dorpsraden of vergelijkbare bewonersorganisaties actief. In overleg met gemeenten en andere organisaties zetten deze dorpsraden zich in voor de leefbaarheid van hun dorp. Dat vraagt van deze vrijwilligersorganisaties doorzettingsvermogen en kennis over de mogelijkheden om het dorp vitaal te houden. Daarvoor is op de eerste plaats een goede communicatie met de eigen achterban en de gemeente van

Jarenlang stond het wonen en werken in de stedelijke gebieden centraal. Nu staat ook het platteland weer op de agenda van de rijksoverheid en de provincies.

Colofon:

De Kleine Kernen Krant Limburg is een uitgave van de Vereniging Kleine Kernen Limburg, verschijnt minimaal vier keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de VKKL en abonnees. VKKL, Bemmelsestraat 2, 5961 HN Horst
E mail: VKKL@synthese.nl
Tel. 077-3978503
Fax: 077-3978505

Redactie:

Ben van Essen
Sjaak Sluiter

Fotografie:

Sjaak Sluiter

Vormgeving opmaak en druk:

Drukkerij van Lieshout, Horst

Abonnementen:

Leden van de VKKL ontvangen de Kleine Kernen Krant Limburg gratis. Een jaarabonnement kost € 20,- en voor instellingen en overige organisaties € 50,-. De uitgave van de Kleine Kernen Krant is mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Provincie Limburg.

(Vervolg van voorpagina)

Provinciale aandacht kleine kernen

Voor kleine kernen worden ook op regionaal en provinciaal niveau zaken geregeld. Dat is onder andere het geval met het Provinciaal Omgevingsplan Limburg, de regiovisies zorg, regionale volkshuisvestingsplannen, openbaar vervoer en de reconstructieplannen. Dat betekent dat ook de Provincie nadrukkelijk in beeld is voor de kleine kernen. Een van de centrale thema's van het provinciebestuur is "samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten". De Provincie wil initiatieven vanuit bewoners en gemeenten versterken bijvoorbeeld voor het samenstellen van dorpsontwikkelingsprogramma's en de bouw van multifunctionele gemeenschapshuizen (servicewinkels). Gesteund door de inbreng van dorpsraden en plattelandsgemeenten wil de VKKL ook een gesprekspartner zijn voor de provincie Limburg. Tot slot maakt de VKKL ook deel uit van de landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. Deze landelijke vereniging is niet alleen een gesprekspartner voor de landelijke overheid maar fungeert ook als platform voor de contacten tussen de provinciale verenigingen. Via de VKKL kan Limburg hier zijn stem ook beter laten doorklinken.

Activiteiten VKKL

De VKKL gaat in de komende periode zoveel mogelijk dorpsraden, gemeenschapsraden en andere bewonersgroepen benaderen om lid te worden van de VKKL. Ook de gemeenten die te maken hebben met plattelandsontwikkeling en kleine kernen-vraagstukken worden gevraagd zich aan te sluiten. Tevens ontwikkelt de VKKL een netwerk met tal van organisaties die een rol vervullen in het landelijk gebied zoals woningstichtingen, welzijns- en zorginstellingen. Door middel van het organiseren van workshops, conferenties en Limburgse dorpendagen wil de VKKL vorm geven aan de uitwisseling van ervaringen en kennis. De leden van de VKKL worden via deze Kleine Kernen Krant en een toekomstige website op de hoogte gehouden.

De VKKL zal ook gevraagde en ongevroegde adviezen uitbrengen aan de Provincie, regiobesturen, woningstichtingen en regionaal georganiseerde zorgaanbieders. De visies en ervaringen van de leden vormen de basis voor deze adviezen. Startende dorpsraden en gemeenten die de oprichting van dorpsraden willen stimuleren kunnen bij de VKKL terecht voor advies. Kortom, de VKKL wil zich gaan profileren als wegwijzer, adviseur en belangenbehartiger van dorpsraden en gemeenten in het landelijk gebied van Limburg.

Dorpsraden hebben elkaar nodig

Harrie Philipsen nestor Limburgse dorpsraden

De grondlegger en de huidige voorzitter van de Vereniging van Kleine Kernen Limburg is de in het Venrayse kerkdorp Ysselsteyn geboren en getogen Harrie Philipsen. "Nadat eerdere pogingen waren gestrand, is het nu toch gelukt om een Limburgse Vereniging van Kleine Kernen op te richten. Het feit dat een vitaal platteland hoog op de agenda van dit provinciaal bestuur staat, heeft er zeker toe bijgedragen dat we nu succes hebben. Zonder de medewerking van het provinciaal bestuur is een provinciale vereniging van dorpsraden geen lang leven beschoren", zegt de tevreden voorzitter. Als voorzitter van de Jonge Boeren direct na de oorlog was de nu 77 jarige nestor van de Limburgse dorpsraden al overtuigd van het belang van samenwerken. Ruim 30 jaar is Harrie Philipsen actief in de dorpsraad Ysselsteyn, de eerste jaren als secretaris en daarna als voorzitter. In die periode heeft hij zich ook sterk gemaakt voor samenwerking met de andere dorpsraden in de gemeente Venray. Harrie Philipsen: "Het dorpsradenoverleg Venray functioneert nog steeds goed omdat dorpsraadsleden behoefte hebben aan uitwisseling van ervaringen en aan een gezamenlijk optreden naar de gemeente als dat nodig is." De oprichting van dorpsraden in de 10 kerkdorpen van de gemeente Venray trok begin jaren zeventig ook landelijk de aandacht. De toenmalige voorzitter van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen, de heer F.J.A. Ijsselmuiden, tot voor kort burgemeester van Edam-Volendam, vroeg Harrie Philipsen zitting te nemen in het bestuur zodat Limburg ook op landelijk

niveau vertegenwoordigd is. Tot op heden maakt hij deel uit van het bestuur van de LVKK. "Met name de vertegenwoordigers van de Noordelijke provincies kunnen zich landelijk goed manifesteren omdat zij reeds jarenlang beschikken over een provinciale vereniging. Zo'n provinciale vereniging is niet alleen een goede gesprekspartner voor het provinciaal bestuur maar kan ook de punten voor het landelijk overleg goed bundelen en onderbouwen. "Zo'n achterban heb ik eigenlijk altijd gemist", zegt Harrie Philipsen. De landelijke vereniging stimuleert daarom de ontwikkeling van provinciale verenigingen van kleine kernen. Met de oprichting van de Vereniging Kleine Kernen Limburg heeft onze provincie een platform waar alle lijnen van dorpsraden en gemeenten bij elkaar gaan komen." In de loop der jaren is Harrie Philipsen de hele provincie doorgetrokken om gemeenten en initiatiefgroepen van dienst te zijn bij de oprichting van dorpsraden. Binnenkort wordt al deze kennis gebundeld in de Limburgse Vereniging. Harrie Philipsen zegt daarover: "Ook naar gemeenten kan de VKKL een belangrijke functie vervullen. Nog lang niet alle gemeenten beseffen hoe belangrijk dorpsraden zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van lokaal sociaal beleid. Een provinciale en landelijke verenigingen van kleine kernen zijn belangrijk, maar je moet altijd onderaan beginnen op dorps- en wijkniveau. De dorpsraden in Limburg dienen daarom ook richting te geven aan het werk van de Vereniging Kleine Kernen Limburg," aldus de optimistische voorzitter.

Harrie Philipsen voorzitter VKKL

(foto, Gé Hirdes)

Wie zijn de oprichters van de VKKL?

3

staand v.l.n.r.:
Jos Mans,
Ben van Essen,
Henk Vestjens,
Chris Verhoeven.
Zittend v.l.n.r.:
Rinus Janssen,
Harrie Philipsen
en fotoinzet:
Huub in de Braekt.

Ben van Essen

Al meer dan dertig jaar ben ik in verschillende functies (gemeenteraadslid, wethouder, beleidsonderzoeker bij de provincie) bezig met leefbaarheid. In onze samenleving hebben we grote behoefte aan sociaal verantwoordelijkheidsgevoel van mensen. Daarom staat het onderwerp leefbaarheid weer hoog op de politieke agenda. Het is dan ook een goed moment om kennis en kunde rondom dit onderwerp te bundelen in een Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL). De VKKL kan veel steun bieden aan bewonersorganisaties, die op vrijwillige basis werken aan de leefbaarheid in hun gemeenschap. Ook gemeenten, woningcorporaties e.d. kan de vereniging een helpende hand bieden. Daarvoor wil ik mij graag inzetten.

Chris Verhoeven

Ik ben opgegroeid op het platteland in het dorp Tienray en heb daarna 20 jaar in de omgeving van Eindhoven gewoond. Sinds 2000 ben ik weer terug op het platteland in Melderslo, een kern van de gemeente Horst aan de Maas. Ook bij ons in het dorp staat de leefbaarheid onder druk. De voorzieningen verdwijnen en er vindt te weinig woningbouw plaats. Als lid van de dorpsraad Melderslo en als bestuurslid van de VKKL hoop ik een bijdrage te kunnen leveren aan de revitalisering van het Limburgse platteland.

Harrie Philipsen

Ik ben betrokken geweest bij de oprichting van de dorpsraad Ysselsteyn en hiervan 25 jaar lid geweest. In de gemeente Venray hebben we samen met andere negen dorpsraden een gemeentelijk dorpsradenoverleg in onze gemeente. Dorpsraden

kunnen van elkaar leren en in sommige zaken staan ze gezamenlijk sterker dan als afzonderlijke dorpsraad. Vanaf het begin van de jaren zeventig ben ik ook bestuurslid van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen. Ik ben blij dat er nu een Limburgse vereniging komt. Daarmee kunnen we ook op landelijk niveau onze stem goed laten horen.

Henk Vestjens

Ik ben geboren en getogen in het peeldorp Meijel en vanaf 1987 woonachtig in Heibloem. Ruim vier jaar ben ik lid van de gemeenschapsraad Heibloem die in 1970 is opgericht. In Midden-Limburg staat een herindeling voor de deur. Dat betekent een uitbreiding van taken voor de dorpsraden. Een goed verenigingsleven is onmisbaar voor een kleine kern. Het instandhouden van verenigingen is en blijft moeilijk. Daarom vind ik het van belang om van elkaar te leren en niet altijd zelf het wiel te moeten uitvinden. Een provinciale vereniging is in dit opzicht een heel goede stap voorwaarts.

Huub in de Braekt

Na de herindeling in 1982 in de nieuwe gemeente Valkenburg aan de Geul werd er in Berg en Terblijt een dorpsraad opgericht. Ik ben medeoprichter van deze dorpsraad en vanaf de oprichting voorzitter. Op basis van mijn ervaringen met de dorpsraad van Berg en Terblijt hoop ik een bijdrage te kunnen leveren aan de nieuw opgerichte VKKL. Ik ben 56 jaar en werkzaam als vertegenwoordiger bij een landelijk opererende horeca groothandel.

Jos Mans

Sinds de oprichting van de Vereniging

Dorpsbelangen Tungalroy in 1986 ben ik betrokken bij het dorpsraadwerk in Tungalroy. Tussentijds ben ik vier jaar gemeenteraadslid geweest van de gemeente Weert. Woningbouw, ruimtelijke ordening en dorpsontwikkelingen hebben in het bijzonder mijn interesse. Samen met mijn vrouw heb ik een scharrelkippenbedrijf in Tungalroy. Via het bestuur van de LLTB ben ik nauw betrokken bij het reconstructieproces voor Noord- en Midden-Limburg. Ook de reconstructie is van invloed op de leefbaarheid van de kleine kernen. Ik wil samen met andere bewonersorganisaties de leefbaarheid van de kleine kernen op de agenda houden van de reconstructie.

Rinus Janssen

In Koningslust geboren (1947), toen een dorp van 800 inwoners, waar mijn ouders een bakkerij en winkel hadden. In 1964 zijn we verhuisd naar Panningen, mijn ouders stopten met hun zaak. De oorzaak was me toen al duidelijk, het dorp bepaalt wat in de eigen kern kan overleven. Meerdere winkels en dienstverlenende bedrijven verdwenen. Afnemende bedrijfsmatige activiteiten leidden onder andere tot een verarming van de leefbaarheid. Dit heeft me altijd bezig gehouden en zodoende heb ik graag meegewerkt aan de oprichting van de VKKL. Van 1982 tot 2002 ben ik raadslid geweest in Helden en ben sinds 1993 wethouder. In ieder kerkdorp van Helden discussiëren bewoners over de toekomst van hun dorp. Het project "Leven in het Dorp" is hiervan een voorbeeld. Mijn overtuiging is dat de VKKL een bijdrage kan leveren aan vraagstellingen rond zelfsturing en leefbaarheid in kleine kernen.

Leefbaarheid in

Door ontwikkelingen zoals individualisering verandert de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Daardoor staat het onderwerp leefbaarheid weer sterk in de belangstelling. Zowel in de stad als op het platteland zoeken we naar mogelijkheden om de leefbaarheid te verbeteren. Bewoners en beleidsmakers hebben behoefte aan ondersteuning bij die zoektocht. De Vereniging Kleine Kernen Limburg probeert die ondersteuning te leveren. Maar, wat verstaan we onder leefbaarheid? Hoe is de situatie in Limburg? En wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen? Die vragen komen in dit artikel aan de orde.

Wat verstaan we onder Leefbaarheid?

Leefbaarheid gaat in de eerste plaats over mensen. Het gaat over de mate waarin de leden van een samenleving zich bij elkaar betrokken voelen. Daarvoor zijn goede sociale netwerken nodig. Waar sociale netwerken ontbreken, voelen mensen zich niet verantwoordelijk voor elkaar of voor hun leefomgeving. We kunnen Leefbaarheid beschrijven als: "de kwaliteit van de leefomgeving en de beleving hiervan door de gebruikers (bewoners, ondernemers, bezoekers)". De kwaliteit van de leefomgeving heeft betrekking op 5 hoofdzaken: wonen (het hebben van een goede woning en woonomgeving), werken (het hebben van werk), voorzieningenniveau (de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen), vitale sociale netwerken (onder andere het verenigingsleven) en het bestuurlijk klimaat (de mate waarin mensen mede verantwoordelijkheid – kunnen nemen voor hun leefomgeving).

Het begrip leefbaarheid komt op in de jaren zeventig. Het is de periode waarin de eerste dorpsraden ontstaan. De zorg voor leefbaarheid richt zich vooral op de positie van de afzonderlijke (kleine) kernen. Daarom worden oplossingen ook gezocht op het niveau van die afzonderlijke kernen. In de jaren tachtig wordt steeds meer gezocht naar oplossingen op regionaal niveau. Verder groeit het inzicht dat leefbaarheidvraagstukken veel te

maken hebben met de economische ontwikkeling. In de jaren negentig lijkt de zorg voor leefbaarheid opnieuw te veranderen. Het zoeken naar nieuwe economische dragers richt zich in toenemende mate ook op het landelijk gebied zelf. Leefbaarheid raakt nauw verbonden met het streven naar plattelandsvernieuwing. Daarbij kijkt men niet meer alleen naar de bedreigingen, maar ook naar nieuwe kansen. De laatste jaren komt daar een toenemende aandacht voor de (culturele) identiteit bij. Vrijwel overal in Nederland zijn plattelandskernen nu geïntegreerd in een ruimere omgeving. Nieuwkomers zijn een vertrouwd verschijnsel geworden. Dorpsbinding heeft steeds meer te maken met waardering voor de eigen sociale en fysieke 'identiteit' van het dorp of de regio, ook door hen die daar oorspronkelijk niet vandaan komen.

Hoe is de situatie nu in Limburg?

Medio 2002 hield de Provincie Limburg een Bevolkingsonderzoek. Daarbij is gevraagd naar leefbaarheid. Het gemiddelde rapportcijfer voor de leefbaarheid in de buurt is 7,6. Wat betreft de zaken die de inwoners van Limburg het belangrijkste vinden als het gaat om leefbaarheid in

de buurt scoren drie onderwerpen het hoogste: rust, veiligheid en omgang met de buurtbewoners. De prioriteiten "rust" en "veiligheid" sluiten beiden aan op het grote belang dat burgers hechten aan een veilige samenleving. Daarnaast blijkt dat sociaal contact ook zeer belangrijk is voor de burgers, gezien de hoge score van "omgang met buurtbewoners".

Voorwaarden als veiligheid en een goede omgang van buurtbewoners zijn niet overal vanzelfsprekend aanwezig. In een aantal wijken in de Limburgse steden is sprake van een opeenstapeling van meerdere problemen, waardoor de leefbaarheid onder druk staat. Op het platteland zien we onder andere dat de met de agrarische sector verbonden werkgelegenheidsstructuur ingrijpend wijzigt. De oude sociale netwerken die verbonden waren met de agrarische sector, staan onder druk. Vergrijzing en ontgroening leiden tot veranderde behoeften aan wonen en (zorg)voorzieningen. Ook het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk staan onder

Limburg

in hun woonomgeving in de kleine kernen.

Veranderingen in de samenleving zorgen ervoor dat we voortdurend moeten werken aan versterking van de leefbaarheid in de stad en op het platteland. Niet voor niets heeft de provincie het thema "vitale kernen, wijken en buurten" als een van de 5 hoofdpunten voor de komende bestuursperiode aangewezen.

Het is niet langer vanzelfsprekend dat oude steunpilaren zoals de kerk en het verenigingsleven ervoor zorgen dat het sociale contact tussen mensen in stand gehouden wordt. De nadruk ligt nu veel meer op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Het belangrijkste punt is dan ook, dat we de bevolking van de kleine kernen weten te mobiliseren om zelf te werken aan de leefbaarheid in hun omgeving. Via bewonersorganisaties (zoals

druk. De nog altijd aanwezige sterke sociale samenhang in de kernen zal zich mee moeten ontwikkelen met deze maatschappelijke veranderingen.

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor de nabije toekomst?

Volgens het Trendrapport Limburg 2002 is een aantal ontwikkelingen van groot belang voor onze samenleving. Individualisering, dat wil zeggen de grotere vrijheid van mensen om hun eigen keuzes te maken, is de belangrijkste trend. Deze trend leidt er toe dat jongeren steeds meer hun eigen plek vragen, dat we ons minder aan verenigingen of vrijwilligerswerk binden en dat we hogere eisen stellen aan allerlei voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de gezondheidszorg. Die ontwikkeling heeft veel invloed op het leven in de kleine kernen. Omdat er minder mensen wonen, is het draagvlak voor voorzieningen geringer. Maar de eisen aan die voorzieningen worden juist hoger. Dat vraagt om creatieve oplossingen, bijvoorbeeld door meer voorzieningen onder een

dak bij elkaar te brengen (multi-functionele centra). Een tweede belangrijke ontwikkeling is de vergrijzing en ontgroening. Dat leidt tot andere eisen aan woningbouw en zorg- en welzijnsvoorzieningen. Als we ouderen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving willen laten wonen, zullen we in de kleine kernen naar andere oplossingen moeten zoeken dan in de stad. Bijvoorbeeld systemen van zorg-aan-huis en vervoer-op-maat. Daarnaast vraagt de (plattelands)jeugd om speciale aandacht. Hun wensen worden bepaald door wat ze in de hele wereld zien via Internet of andere media. Dat roept spanning op met wat er mogelijk is

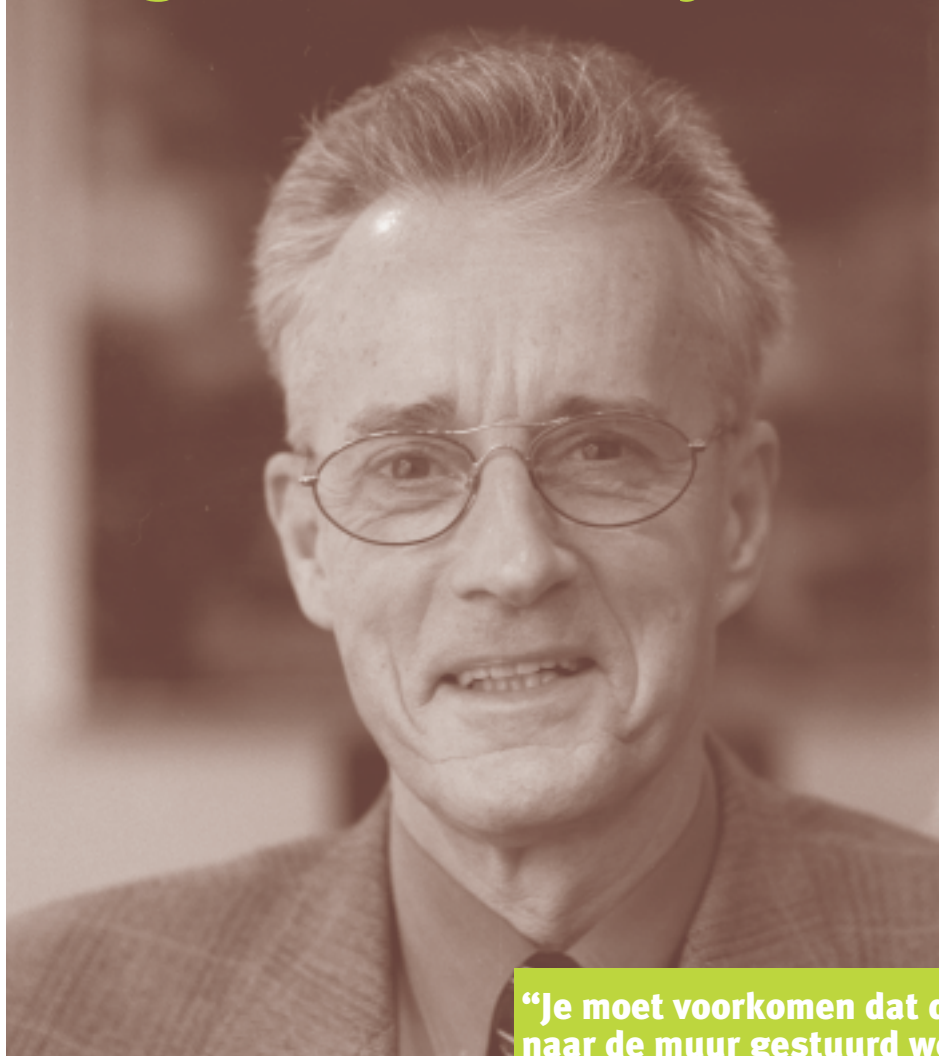
dorpsraden) of op een andere wijze, moeten we de mensen de middelen geven om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leefomgeving. De Vereniging van Kleine Kernen Limburg kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

B. van Essen
Bestuurslid VKKL

K6 Dorpsraden Valkenburg aan de Geul

“Blij dat we ze hebben”, burgemeester Nuytens

“Je moet voorkomen dat dorpsraden van het kastje naar de muur gestuurd worden”

Dorpsraden kom je vooral tegen in Noord- en Midden Limburg. Een enclave van dorpsraden in het Zuid-Limburgse Heuvelland is te vinden in Valkenburg aan de Geul. In deze gemeente hebben bewoners na de gemeentelijke herindeling in 1982 zich verenigd in vier dorpsraden: Sibbe/IJzeren, Schin op Geul/Oud Valkenburg, Houthem/Sint Gerlach en Berg & Terblijt/Vilt/Geulhem. “Ik ben blij dat we ze hebben” zegt Constant Nuytens, burgemeester van Valkenburg aan de Geul. “We hebben een reglement opgesteld voor dorpsraden waarin onder andere geregeld is dat de leden van de dorpsraad gekozen worden. Deze verkiezingen die elke vier jaar worden gehouden, geven een legitimatie aan de dorpsraad. De dorpsraden worden door de gemeente vroegtijdig betrokken en dat leidt tot beter beleid.”

Centraal aanspreekpunt voor dorpsraden

De gemeente is voor dorpsraden de belangrijkste gesprekspartner. Een goede communicatie tussen gemeente en dorpsraden is daarom belangrijk voor de betrokkenheid van burgers. “In onze gemeente hebben we daarom een Coördinator Dorpsraden aangesteld. Deze functionaris is het centrale aanspreekpunt van de gemeente voor dorpsraden. Je moet voorkomen dat dorpsraden van het kastje naar de muur gestuurd worden. Dorpsraden kunnen met allerlei vragen te allen tijde bij de Coördinator Dorpsraden terecht”, aldus de burgemeester. Het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul heeft tweemaal per jaar overleg met de dorpsraden. Een keer wordt er met de dorpsraad op het gemeentehuis overlegd en een keer per jaar wordt een dorpsver-

gadering gehouden. Deze vergaderingen worden voorbereid met de Coördinator Dorpsraden.

Dorpsraden niet overvragen

In het dorpsradenreglement is afgesproken over welke zaken de gemeente aan de dorpsraden advies vraagt. Het gaat daarbij onder meer om verkeerszaken, welzijnsvoorzieningen en woningbouw. “In de praktijk gaan we veel ruimer dan het reglement aangeeft”, zegt Constant Nuytens. “Dorpsraden worden in heel veel zaken betrokken. Dat kun je niet allemaal precies van tevoren in een reglement vastleggen. Maar je moet de dorpsraden ook niet overvragen. Het blijven vrijwilligers die enorm betrokken zijn bij hun gemeenschap. Maar sommige kwesties liggen heel gevoelig. We hebben dat bijvoorbeeld aan de hand gehad met bepaalde verkeersmaatregelen en de opvang van asielzoekers. Wanneer je ziet aankomen dat een dorpsraad geconfronteerd wordt met een grote verdeeldheid, moet je als gemeente je niet verschuilen achter een dorpsraad”.

Gemeenteraad en dorpsraden

De gemeenteraad en dorpsraden bestaan allen uit betrokken personen die zich actief inzetten voor de gemeenschap. Lopen de dorpsraden de gemeenteraad dan niet voor de voeten?

“Het komt wel eens voor dat de gemeenteraad zich gepasseerd voelt door een dorpsraad. We hebben dan al in een vroeg stadium van beleidsontwikkeling met de dorpsraad overleg gevoerd, terwijl de gemeenteraad nog niet op de hoogte is” antwoordt burgemeester Nuytens. Zowel de gemeenteraad als de dorpsraad zijn door verkiezingen democratisch gelegitimeerd. Maar er is een belangrijk verschil

constateert Nuytens. “De gemeenteraad heeft de plicht om het algemene gemeentelijk belang af te wegen, terwijl de dorpsraden de vrijheid hebben om de belangen van het eigen dorp te behartigen. We hebben als gemeente veel profijt van dorpsraden. Ze zijn voor ons een belangrijk aanspreekpunt, weten wat er speelt in het dorp en zijn heel actief voor het dorp. Ik zou ze niet meer willen missen”. Tot slot voegt de burgemeester hieraan toe dat hij verwacht dat de Vereniging Kleine Kernen Limburg voor de dorpsraden uit Valkenburg aan de Geul een goede functie kan vervullen gezien hun geïsoleerde positie in Zuid-Limburg.

Provincie Limburg maakt werk van vitale kernen, wijken en buurten

Start van een nieuwe collegeperiode

Het coalitieakkoord voor de nieuwe bestuursperiode van Provinciale Staten (2003 – 2007) kreeg de titel “Limburg verlegt grenzen”. Hierin spreekt de Provincie de ambitie uit een zichtbare, betrokken en selectieve Provincie te willen zijn. Het Provinciebestuur zet in op vijf centrale thema’s: Ondernemend Limburg, Jong zijn in Limburg, Veilig leven in Limburg, Ruimte voor Limburg en Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten. Hoewel alle thema’s betrekking hebben op de leefbaarheid in kleine kernen, geldt dat in het bijzonder voor het laatste thema. “Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten” zou ook de leuze van de Vereniging voor Kleine Kernen Limburg kunnen zijn. Daarom geven we hier kort aan wat de Provincie voorplannen heeft in dit kader.

Het doel

Met het thema ‘Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten’ wil de Provincie Limburg samen met bewoners en gemeenten werken aan vitale woongebieden waarmee de bewoners zich verbonden voelen. De Provincie stelt zich op het standpunt dat (grote) steden en plattelandsgemeenten in Limburg zelf primair politiek verantwoordelijk zijn voor de vitaliteit van hun kernen, wijken en buurten en dat de bewoners en bedrijven de daadwerkelijke invulling en vormgeving op zich nemen. De provincie wil daarbij haar krachten (mensen en middelen) inzetten om deze vitale woongebieden mede tot stand te helpen komen. Doel van dit alles is het verbeteren van de directe, tastbare leefomgeving van burgers. Bij het bepalen van de kwaliteit van de leefomgeving en de beleving daarvan door bewoners draait het om vijf aspecten: het wonen, het werken, het voorzieningenniveau, de sociale en culturele netwerken én het bestuurlijk klimaat.

Beoogde effecten

De Provincie wil met de uitwerking van het thema “samenwerken aan vitale kernen” de volgende effecten bereiken:

- Kernen, wijken en buurten in Limburgse steden en dorpen groeien in vitaliteit op het gebied van wonen, werken, voorzieningen (en de bereikbaarheid daarvan) en in kwaliteit van de leefomgeving en bevolkingssamenstelling. Dit alles mede dankzij de burgers die participeren en eigen verantwoordelijkheid nemen voor de vitaliteit van wijken en kernen.
- Burgers zijn tevreden over hun leefomgeving.
- De positie van ouderen en minderheden wordt concreet verbeterd.
- Meer mensen met een zorgvraag kunnen in hun eigen omgeving blijven wonen.
- Verbeteren van de economische binding met de eigen leefomgeving.
- Een passend en duurzaam woningaanbod van goede kwaliteit en diversiteit in een aantrekkelijke en schone leefomgeving.

Drie actieprogramma’s

Om deze effecten te bereiken wordt door de provincie gewerkt aan drie actieprogramma’s

1. Vitale netwerken en sociale betrokkenheid. Hierbij gaat het onder andere om het betrekken van bewoners bij onder andere sociale structuurschetsen en

dorpsontwikkelingsprogramma’s, om de uitvoering van het vrijwilligersbeleid en om het stimuleren van vitale verenigingen (inclusief amateur-kunsten).

2. Bereikbare en passende voorzieningen. Speerpunten zijn: het realiseren van een adequaat niveau van basisvoorzieningen, een optimale zorg voor ouderen en mensen met een handicap en bereikbare kernen en hun voorzieningen.

3. Goed wonen en werken in een leefomgeving met kwaliteit. Speerpunten zijn: voldoende verscheidenheid in woningaanbod (aantal en kwaliteit) en het vergroten van de leefomgevingskwaliteit.

De eerste stappen worden al gezet

Tijdens de begrotingsbehandeling in november zullen Provinciale Staten de kaders aangeven om het thema “Samen bouwen aan vitale kernen, wijken en buurten” uit te werken. Verantwoordelijke gedeputeerde Herman Vreken staat te trappelen om concreet aan de slag te gaan. Bij de presentatie van de begroting heeft hij al aangekondigd dat de Provincie eraan gaat werken om honderd service-winkels in Limburg van de grond te krijgen. Daarmee zou al een stevige stap gezet kunnen worden in de richting van één van de doelstellingen: een goed en bij de behoefte en mogelijkheden passend voorzieningenniveau in de kernen en buurten waarbij in het bijzonder aan multifunctionele accommodaties gedacht kan worden. De Vereniging van Kleine Kernen Limburg heeft verheugd gereageerd op deze eerste stap. Zij wil de Provincie graag ondersteunen bij de invulling van deze en andere doelen van het thema vitale kernen, wijken en buurten.

VKKL

Vereniging Kleine Kernen Limburg

Leden zijn de basis voor de vereniging

Kleine Kernen Krant zoekt correspondenten

De Kleine Kernen Krant wil aandacht besteden aan alle belangrijke ontwikkelingen op het gebied van een vitaal platteland en kleine kernen in Limburg. Daarvoor dient de informatie uit alle windstreken van de provincie bij de redactie terecht te komen. De redactie zoekt daarom naar correspondenten uit alle regio's van de provincie die in de gaten houden wat er in hun regio gebeurt en daarover berichten aan de Kleine Kernen Krant. De redactie wil ook themanummers gaan uitbrengen en de correspondenten betrekken bij de samenstelling van artikelen rond die thema's. Heeft u belangstelling om als correspondent mee te werken aan de Kleine Kernen Krant geef dit dan door aan het secretariaat van de VKKL.

Het fundament van de VKKL vormen de leden. Zij bepalen de speerpunten van de vereniging en zij zullen aangeven op welke terreinen advies en ondersteuning nodig is. Daarom is het belangrijk dat de VKKL door zoveel mogelijk leden wordt gesteund. Dorpsraden, gemeenschapsraden, parochieel comités, verenigingsraden en gemeenten in het landelijk gebied worden van harte uitgenodigd om lid te worden van de VKKL. Ook andere organisaties die zich verwant voelen met plattelandontwikkeling kunnen zich abonneren op de Kleine Kernen Krant Limburg en overige publicaties van de VKKL. Deze informatie kan ook interessant zijn voor onder andere woningstichtingen, welzijnsorganisaties, zorginstellingen, milieucoöperaties, vrouwenorganisaties en organisaties voor regionale ontwikkelingen.

Wat kunnen de leden verwachten?

Via de Kleine Kernen Krant Limburg, workshops, conferenties en Limburgse dorpendagen worden de leden geïnformeerd over ontwikkelingen in dorpen, gemeenten en in de provincie. De VKKL zal ook landelijk de ontwikkelingen volgen en deze informatie verspreiden onder de leden. Daarbij zal in de toekomst ook gebruik gemaakt gaan worden van een eigen website.

De VKKL bouwt ook een netwerk op van dorpsraadsleden, opbouwwerkers, ambtenaren en wethouders die deskundig zijn op bepaalde onderdelen van plattelands-

ontwikkeling en kleine kernen problematiek. In samenwerking met het bestuur van de VKKL kan desgewenst op deze deskundigen een beroep gedaan worden. Het beleid van de VKKL wordt jaarlijks vastgesteld door de algemene ledenvergadering.

Contributie

De jaarlijkse contributie bedraagt:

Voor leden:

- dorpsraden en andere bewonersorganisaties € 40,-
- gemeenten < 10.000 inwoners € 100,-
- gemeenten > 10.000 inwoners € 150,-

Voor abonnees:

- individuele personen € 20,-
- instellingen en overige organisaties € 50,-

Aanmelden:

U kunt zich aanmelden met vermelding van uw adresgegevens bij het secretariaat van de Vereniging Kleine Kernen Limburg dat voorlopig is ondergebracht bij Synthese, Bemmelstraat 2, 5961 HN Horst, tel. 077-3978503, fax 077-3978505 of email: vkkl@synthese.nl. Na aanmelding ontvangt u een bevestiging met een rekening van de contributie.

Comité van aanbeveling VKKL

Dhr. J. Truyen, burgemeester Hunsel en waarnemend burgemeester Heythuysen.
Dhr. H. van de Vondervoort, voorzitter van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen.
Dhr. J. Jenniskens, wethouder Horst a/d Maas en voorzitter van de Stichting 'de peel leeft'.
Mevr. E. Franssen, wethouder Voerendaal.
Mevr. E. Wijman-Loots, Stuurgroep Burgerbetrokkenheid Eigelshoven.
Dhr. F. Wilms, burgemeester Maasbracht.